

SANT AGUSTÍ, *La ciutat de Déu*, XVIII, 9.

Vet aquí la causa que Varró refereix per al nom d'Atenes, el qual prové sens dubte de Minerva, anomenada en grec *Athena*. En un indret de la ciutat va aparèixer, de sobte, una olivera i, en un altre lloc, va brollar un corrent d'aigua. Aquests prodigis van impressionar el rei, que va consultar Apol·lo Dèlfic per saber a què eren deguts i com havia d'actuar. Apol·lo li va respondre que l'olivera assenyalava Minerva, i l'aigua, Neptú, i que estava en la potestat dels ciutadans posar a la ciutat el nom d'un d'aquells dos déus als quals es devien aquests prodigis. Quan Cècrops fou assabentat d'aquest oracle, convocà tots els ciutadans d'un i altre sexe (car la ciutat tenia el costum que les dones també intervinguessin en les deliberacions públiques). Així doncs, en consultar el poble, els homes van votar a favor de Neptú i les dones a favor de Minerva, i, com que va escaure's que hi havia una dona més, va vèncer Minerva. Llavors Neptú, irritat, va devastar les terres dels atenesos amb les ones encrespades del mar, puix que per als dimonis no és difícil donar més extensió a unes aigües qualssevol. Per aplacar la seva ira, segons diu el

mateix autor, els atenesos van imposar un triple sacrifici a les dones: no participar en endavant a cap votació, no transmetre el seu nom als fills i no ser anomenades ateneses. Així, aquella ciutat, mare i nodrícia de les arts liberals i de tants i tan grans filòsofs, l'exponent més il·lustre i noble de Grècia, per una burla dels dimonis sobre el litigi del seu déu i la seva deessa i sobre la victòria per mitjà de les dones de la deessa, va rebre el nom d'Atenes; i la ciutat, ferida pel vençut, va ser obligada a castigar la victòria de la vencedora, per un temor més gran de les aigües de Neptú que de les armes de Minerva. Car, tot castigant així les dones, també Minerva, que havia vençut, fou vençuda, i no va assistir les qui l'havien votada, de manera que, malgrat que haguessin perdut el dret de vot i el dret de posar als fills el nom matern, els fos almenys permès d'anomenar-se ateneses i guanyar el nom de la deessa que amb el seu vot havien fet triomfar sobre el déu.